

FSS:ZURb1215 Sociální média v žurnalistice

Podzim 2023

Vyučující: Michal Zlatkovský

Cílem předmětu je seznámit studující s problematikou sociálních médií a s možnostmi jejich využití v novinářské praxi. Studující jsou v rámci předmětu obeznámeni s klíčovými teoretickými okruhy a praktickým využitím sociálních médií.

Podmínky ukončení – získání zápočtu

- Kurz je kombinací přednášky a semináře, je tedy nutná **povinná účast**. Možné jsou dvě neomluvené absence.
- Na každou hodinu jsou zadané materiály – většinou články, někdy film – ze kterých je nejpozději den před výukou (tj. úterý 23.59) potřeba vždy **odevdat výpisek**. Jejich formát může být libovolný – ke shrnutí můžete klidně přidat svůj názor – měl by to být ale text, ke kterému se po delší době můžete vrátit a snadno si připomenout, co jste četli nebo viděli. Výpisek by měl mít alespoň jednu normostranu (1800 znaků). Pokud je materiálů k dané hodině víc, výpisek stačí jeden, shrnující. Dodatek je nutné všechny, dvakrát je možné se zpozdít.
- V rámci kurzu je nutné přednést ostatním jeden **referát** o délce asi 15 minut, který se bude zabývat aktualitou ze světa sociálních sítí. Téma vybírá student po dohodě s vyučujícím.

Forma

- Přednášková část, která se bude zabývat teoretickým i praktickým pohledem na okruhy z oblasti sociálních sítí.
- Seminářová část s diskuzí o zadaných materiálech na základě výpisků.

Okruhy

1. Sociální sítě – dobrý sluha, zlý pán? (27. 9.)

Jak sociální sítě proměnily sociální interakci? Představují hrozbu, nebo příležitost? A jak se v novinářské praxi vyvarujeme jejich negativ?

- *The Social Dilemma* [film]. Režie Jeff ORLOWSKI. USA: Netflix, 2020.

2. Od technooptimismu k „uzavřeným zahradám“ – vývoj internetu a sociálních sítí od 90. let dodnes (4. 10.)

Jak došlo k vzestupu několika málo technologických gigantů, kteří mají prostřednictvím sociálních sítí „monopol na internet“? A jak se dnešní internet liší od představ otců zakladatelů?

- HIRSHBERG, Peter. First the Media, Then Us: How the Internet Changed the Fundamental Nature of the Communication and Its Relationship with the Audience. *BBVA OpenMind* [online]. 2014. Dostupné z: <https://www.bbvaopenmind.com/en/articles/first-the-media-then-us-how-the-internet-changed-the-fundamental-nature-of-the-communication-and-its-relationship-with-the-audience/>

3. Střet dvou světů: sžívání tradičních a sociálních médií (11. 10.)

Jak ovlivnilo univerzální rozšíření sociálních sítí práci médií a novinářů? A jak se s nutností přizpůsobovat obsah uživatelům sítí vyrovnávají média ekonomicky?

- ADAMS, Tim. How the rivalry between Gawker and BuzzFeed drove a social media boom – and bust. *The Guardian* [online]. 2023. Dostupné z:

<https://www.theguardian.com/media/2023/may/07/buzzfeed-gawker-huffpost-internet-traffic-media-ben-smith-traffic-interview>

4. Novináři a ostatní – etika na sociálních sítích (18. 10.)

Jaká pravidla chování na sociálních sítích stanovují média pro své novináře? Platí stále princip, že novinář by na sítě neměl napsat nic, co by nemohl napsat do novin? A je možné někoho vyhodit za jediný tweet?

- Nepište na sítě nic, co byste nemohli napsat do novin? *Respekt* [online]. 2014. Dostupné z:

<https://www.respekt.cz/tydenik/2014/32/nepiste-na-site-nic-co-byste-nemohli-napsat-do-novin>

5. Obsahová pravidla a cenzura na sítích (25. 10.)

Měly by být sociální sítě považovány za neutrální infrastrukturu pro šíření informací, nebo mají sloužit jako správci a cenzoři obsahu? Jak se sítě se svou rolí primárního distributora informací vyrovnávají a co to znamená pro jejich uživatele?

- *Čističi* [film]. Režie Hans BLOCK, Moritz RIESEWICK. Německo / Brazílie / Nizozemsko / Itálie / USA, 2018.

6. Sociální sítě jako nástroj šíření manipulací a dezinformací (1. 11.)

Proč jsou sociální sítě tak dobrým prostředkem pro šíření falešných zpráv, hoaxů a dezinformací? Jaký dopad to má na volby nebo třeba na situaci na Ukrajině? Jak proti dezinformacím sítě bojují – a je to dostačující?

- SUBRAMANIAN, Samanth. Inside the Macedonian Fake-News Complex. *Wired* [online]. 2017.

Dostupné z: <https://www.wired.com/2017/02/veles-macedonia-fake-news/>

7. Jak státy regulují sociální sítě (8. 11.)

Jak se vyvíjí dohled nad sociálními sítěmi ze stran států, ve kterých působí? A jak jsou úspěšné narůstající snahy o regulaci firem, které sítě provozují?

- BARTHOLOMEW, Jem. Q&A: The EU's Digital Services Act rewrites the internet's rulebook.

Columbia Journalism Review [online]. 2023. Dostupné z: https://www.cjr.org/tow_center/qa-the-eus-digital-services-act-rewrites-the-internets-rulebook.php

8. Politika a politici na sociálních sítích (15. 11.)

Amplifikují sociální sítě radikální politické postoje? Skutečně dokážou zvrátit výsledek voleb, třeba v případě brexitu a zvolení Donalda Trumpa? A jakou roli v politice hrají sítě v Česku a českých volbách?

- HARRIS, Rich, Blacki MIGLIOZZI, Matthew ROSENBERG aj. The Twitter Presidency. *The New York Times* [online]. 2019. Dostupné z:

<https://www.nytimes.com/interactive/2019/11/02/us/politics/trump-twitter-presidency.html>

9. Influenceri – celebrity sociálních sítí (22. 11.)

Jak vypadá symbióza sociálních sítí a influencerů a kdo z ní profituje? A jak se vliv influencerů promítá do offline světa?

- *Follow Me* [film]. Režie Nicolaas VEUL, Duco COOPS. Nizozemsko, 2018.

10. Internetová kultura a memy (29. 11.)

Jak se z internetových memů stala svébytná kultura? Jak memy vznikají a jak se využívají v marketingu a politickém boji?

- NIEUBUURT, Joshua Troy. Internet Memes: Leaflet Propaganda of the Digital Age. *Frontiers in Communication* [online]. 2021. ISSN 2297-900X. Dostupné z: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fcomm.2020.547065/full>

11. Sítě v rukou jednotlivců (6. 12.)

Jaká je osobní role technologických vizionářů ve formování prostředí na sociálních sítích? Co může způsobit koncentrace moci v rukou jednotlivců?

- FARROW, Ronan. Elon Musk's Shadow Rule. *The New Yorker* [online]. 2023. Dostupné z: <https://www.newyorker.com/magazine/2023/08/28/elon-musks-shadow-rule>

12. Trendy a budoucnost sociálních sítí (13. 12.)

Jak dlouho vydrží technologické monopoly, které sociální sítě spravují? Jak změní internet umělá inteligence? A co to znamená pro žurnalistiku?

- ZITRON, Ed. The Internet Is Already Broken. *Ed Zitron's Where's Your Ed At* [online]. 2023. Dostupné z: <https://wheresyoured.at/p/the-internet-is-already-broken>